



Rapport

Rapport over een klacht van mevrouw Z. uit Rotterdam over het regionale politiekorps Utrecht. De klacht is ingediend door de heer mr. E.T. Hummels en mevrouw mr. M.H.P.G. Wiertz, Advocaten en Procureurs te Zeist. Bestuursorgaan: De beheerder van het regionale politiekorps Utrecht (de burgemeester van Utrecht).

Datum: 16 juli 2010

Rapportnummer: 2010/207

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen Klacht

Op 30 oktober 2008 werd verzoekster 's avonds rond 23.00 uur in Soest aangehouden door de politie en overgebracht naar het politiebureau te Amersfoort. Daar werd zij in een ophoudruimte geplaatst. Rond 5.00 uur werd verzoekster overgebracht naar het arrestantencomplex te Houten. In dit verband klaagt verzoekster erover dat:

- het veel te warm was in de ophoudruimte te Amersfoort;
- de politieambtenaar die verzoekster haar vest weigerde, zijn naam niet wilde geven;
- een politieambtenaar verzoekster heeft gedreigd met vreemdelingenbewaring indien zij haar naam niet wilde geven;
- zij pas om 5.00 uur is overgebracht naar het arrestantencomplex te Houten.

Feiten

Op 30 oktober 2008 was verzoekster met een aantal medeactivisten van de Anarchistische Antideportatiegroep Utrecht aan het demonstreren tijdens een raadsvergadering van de gemeente Soest. De activisten hadden zich aan de balustrade van de publieke tribune vastgeketend. Op verzoek van de burgemeester kwam de politie ter plaatse. De activisten voldeden niet aan de vorderingen om het gemeentehuis te verlaten en zij werden rond 23.00 uur door de politie aangehouden wegens lokaalvredebreuk.

Verzoekster is op het politiebureau te Amersfoort in een ophoudruimte geplaatst. In deze ophoudruimte was geen matras, kussen en/of deken aanwezig. Om 5.00 uur is verzoekster overgebracht naar het arrestantencomplex te Houten, waar zij die dag weer in vrijheid is gesteld.

Op 3 januari 2009 diende verzoekster een aantal klachten in bij het regionale politiekorps Utrecht. De korpsbeheerder achtte één klacht gegrond, drie klachten ongegrond en onthield zich ten aanzien van één klacht van een oordeel. Verzoekster was het met het oordeel van de korpsbeheerder niet eens en wendde zich op 24 oktober 2009 tot de Nationale ombudsman.

De Nationale ombudsman stelde op 30 december 2009 een onderzoek in naar enkele van verzoeksters klachten. Deze klachten worden toegerekend aan de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht.

Visie verzoekster

Verzoekster heeft gesteld dat de politie niet voldoende heeft gereageerd op haar klacht dat het te warm was in de ophoudkamer. Hierdoor was het niet mogelijk om te slapen.

Verzoekster heeft aangegeven dat controleerbare rapportage over de temperatuur in de ophoudkamer ontbreekt.

Verder heeft verzoekster gesteld dat het inmiddels standaard is geworden bij de politie Utrecht om te dreigen met vreemdelingenbewaring indien verdachten hun identiteit niet opgeven. Volgens haar hebben een mannelijke en vrouwelijke politieambtenaar de fouillering uitgevoerd en heeft één van hen haar gedreigd met vreemdelingenbewaring. Verzoekster kan zich niet meer herinneren wie van de twee politieambtenaren de opmerking heeft gemaakt.

Verzoekster heeft voorts aangegeven dat het transport naar het arrestantencomplex veel te laat heeft plaatsgevonden. Daardoor heeft zij gedurende de nachtelijke uren langere tijd in een ophoudruimte verbleven, waar geen matras, deken en/of kussen aanwezig was. Zij heeft meerdere malen moeten aandringen op overplaatsing.

De reden die de politie voor de late overplaatsing heeft gegeven, namelijk het vaststellen van haar identiteit, deugt volgens verzoekster niet. Verzoekster heeft gesteld dat er die nacht geen onderzoek naar haar identiteit heeft plaatsgevonden en dat de politie dat onderzoek pas de volgende dag heeft uitgevoerd. Volgens het proces-verbaal is haar identiteit direct na de aanhouding vastgesteld. Verzoekster heeft gesteld dat de politie haar herkende.

Visie korpsbeheerder

De korpsbeheerder acht de klacht over de te warme ophoudruimte niet gegrond. De korpsbeheerder heeft gesteld dat de temperatuur in de ophoudruimte in Amersfoort is ingesteld op 20 graden Celsius en dat de werkelijke temperatuur 21,7 graden is. De vloerverwarming is ingesteld op 35,8 graden en de daadwerkelijke temperatuur is 33,6 graden. Dit is volgens de korpsbeheerder de normale temperatuur in de ophoudruimten en deze is niet afzonderlijk te regelen.

De korpsbeheerder acht de klacht dat een betrokken politieambtenaar zijn naam niet wilde geven, gegrond. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat een politieambtenaar zijn naam moet geven indien hem daarnaar wordt gevraagd.

De korpsbeheerder heeft geen oordeel gegeven over de klacht dat een politieambtenaar verzoekster heeft bedreigd met vreemdelingenbewaring. Volgens de korpsbeheerder is verzoekster op het politiebureau te Amersfoort niet ingeschreven door een politieambtenaar, maar door een beveiligingsbeambte. De medewerkers van het beveiligingsbedrijf werken wel onder verantwoordelijkheid van de politie.

De korpsbeheerder heeft op een later moment laten weten dat er die avond twee mensen van het beveiligingsbedrijf in dienst waren die zich hebben beziggehouden met het inschrijven van arrestanten en heeft de namen van deze twee medewerkers aan de Nationale ombudsman verstrekt.

De korpsbeheerder acht de klacht over de late overbrenging naar het arrestantencomplex te Houten niet gegrond. De politie had 's nachts tijdovend onderzoek gedaan naar het vaststellen van de identiteit van verzoekster. De korpsbeheerder heeft daartoe gesteld dat de verbalisant in een aanvullend proces-verbaal (zie onder het kopje "informatie uit proces-verbaal") niet heeft aangegeven dat de identiteit van verzoekster binnen zeer korte tijd na aanhouding was vastgesteld, maar dat er ten aanzien van verzoekster geen aanleiding bestond een bevel tot ophouding ter identificatie uit te reiken. Dat de identiteit van verzoekster direct zou zijn vastgesteld, is in tegenspraak met haar eigen verklaring, aldus de korpsbeheerder.

Informatie uit proces-verbaal

In een aanvullend proces-verbaal van de politie staat vermeld dat in het gemeentehuis te Soest 15 personen werden aangehouden. Van negen van deze verdachten kon de identiteit niet meteen worden vastgesteld. Zes verdachten noemden hun naam of hun identiteit kon worden vastgesteld op basis van de bij de verdachten aangetroffen identiteitspapieren. Verzoekster staat in het proces-verbaal genoemd als één van de verdachten wier identiteit direct na aanhouding kon worden vastgesteld.

In het proces-verbaal van verhoor van verzoekster van 31 oktober 2008 staat onder meer vermeld dat zij heeft verklaard dat zij op geen enkele wijze haar identiteit heeft

aangegeven.

Verklaring betrokken medewerker

De heer K. heeft op 8 maart 2010 telefonisch onder meer verklaard dat hij in dienst is van een beveiligingsbedrijf. In oktober 2008 was K. werkzaam als arrestantenbewaarder op het politiebureau te Amersfoort.

K. heeft verklaard dat hij zich de aanhouding van een aantal actievoerders nog wel kon herinneren. K. had zich die avond beziggehouden met het inschrijven van arrestanten. Volgens K. gebeurt dat meestal door twee personen, maar het kon zijn dat politieambtenaren die avond hadden geholpen vanwege de drukte.

K. heeft verklaard dat hij de naam van verzoekster niet kent en dat hij niet weet wie zij is. De meeste arrestanten gaven hun naam niet. Volgens K. hadden de arrestanten het telefoonnummer van hun advocaat op hun benen geschreven.

K. heeft gesteld dat hij mensen altijd met respect heeft behandeld. Mocht hij verzoekster hebben ingeschreven, dan had hij zeker niet gedreigd met vreemdelingenbewaring indien zij haar naam niet wilde geven, aldus K. Voorts heeft K. gesteld dat hij geen flauw idee heeft of iemand anders een dergelijke opmerking jegens verzoekster heeft gemaakt.

Oordeel nationale ombudsman

I. De temperatuur in de ophoudkamer

1. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat overheidsinstanties aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheidsinstanties zijn aangewezen.

2. De Nationale ombudsman heeft geen reden te twijfelen aan de informatie die de korpsbeheerder heeft verstrekt ten aanzien van de temperatuur in de ophoudkamer. Een werkelijke temperatuur van 21,7 graden is aan de hoge kant en de Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat verzoekster het te warm in de ophoudkamer vond. Daarentegen heeft een ieder zijn persoonlijke beleving wat temperatuur betreft. De Nationale ombudsman acht een temperatuur van 21,7 graden niet zodanig hoog dat deze als niet behoorlijk moet worden aangemerkt. Het vereiste van bijzondere zorg is niet geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

II. Het niet verstrekken van zijn naam

1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers handelen overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep.

2. Ingevolge de Ambtsinstructie voor de politie dient een politieambtenaar in uniform zich op verzoek te legitimeren. Dit betekent dat hij zijn naam aan de burger dient te verstrekken.

De Nationale ombudsman is het dan ook met de korpsbeheerder eens dat de betrokken politieambtenaar zijn naam aan verzoekster had moeten geven. Dat hij dit niet heeft gedaan, is in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

III. Het dreigen met vreemdelingenbewaring

De korpsbeheerder heeft de Nationale ombudsman twee namen verstrekt van beveiligingsmedewerkers die op de bewuste avond arrestanten hebben ingeschreven. Eén van hen, de heer K., heeft een verklaring afgelegd en gesteld dat hij verzoekster niet kent. Voorts heeft K. verklaard dat hij verzoekster zeker niet heeft bedreigd met vreemdelingenbewaring indien zij haar naam niet zou geven.

De andere beveiligingsmedewerker was niet meer in dienst van het beveiligingsbedrijf en niet te bereiken, zodat de Nationale ombudsman hem niet heeft kunnen horen.

Verzoekster heeft echter gesteld dat de betreffende opmerking is gemaakt door een politieambtenaar. Zij heeft echter geen nadere informatie over deze politieambtenaar kunnen verstrekken, zoals geslacht en/of uiterlijke kenmerken. De Nationale ombudsman heeft niet kunnen vaststellen wie verzoekster heeft ingeschreven en of de opmerking waarover wordt geklaagd, daadwerkelijk is gemaakt.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van het geven van een oordeel.

IV. De late overbrenging

1. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

2. Verzoekster zou pas om 5.00 uur 's ochtends zijn overgebracht naar het arrestantencomplex in Houten omdat de politie tussen 23.00 uur en 5.00 uur tijdrovend onderzoek heeft gedaan om de identiteit van verzoekster vast te stellen. In een aanvullend proces-verbaal staat verzoekster echter vermeld als één van de zes verdachten van wie na de aanhouding de identiteit direct kon worden vastgesteld.

Dat met dit aanvullend proces-verbaal bedoeld is te zeggen dat er ten aanzien van verzoekster geen aanleiding bestond om een bevel tot ophouden ter identificatie uit te reiken, zoals de korpsbeheerder heeft gesteld, acht de Nationale ombudsman niet aannemelijk. In dit proces-verbaal staat immers expliciet vermeld dat van negen

verdachten niet direct de identiteit kon worden vastgesteld en dat verzoekster één van de verdachten betrof van wie na de aanhouding de identiteit wel direct kon worden vastgesteld. De inhoud van dit proces-verbaal laat aan duidelijkheid niets te wensen over en is naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet voor een andere interpretatie vatbaar. Dat verzoekster de volgende dag heeft verklaard dat zij op geen enkele wijze haar identiteit heeft aangegeven, doet hieraan niet af, aangezien de politie vele mogelijkheden heeft om iemands identiteit vast te stellen.

De Nationale ombudsman gaat er dan ook vanuit dat verzoekster onnodig lang op het politiebureau te Amersfoort heeft verbleven. Dat deze situatie onwenselijk is, geldt temeer nu verzoekster de nacht heeft moeten doorbrengen in een ophoudkamer zonder matras, kussen en dekens. Door verzoekster pas om 5.00 uur over te brengen naar het arrestantencomplex heeft de politie het redelijkheidsvereiste geschonden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht is:

gegrond ten aanzien van:

het pas rond 5.00 uur 's ochtends overbrengen naar het arrestantencomplex, wegens schending van het redelijkheidsvereiste;

het niet verstrekken van zijn naam door een betrokken politieambtenaar, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;

niet gegrond ten aanzien van de temperatuur in de ophoudruimte.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van het geven van een oordeel over de klacht ten aanzien van de dreiging met vreemdelingenbewaring.

Onderzoek

Op 30 oktober 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd aan de bij de klacht betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Een arrestantenbewaarder werd telefonisch gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder en betrokken ambtenaar K. deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

De andere betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen of volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

7

2009.09764

de Nationale ombudsman